

ПОГЛЯД НА ПАЛЕСТИНУ

*Адміністрація Президента
Організація Визволення Палестини
Палестинська Національна Адміністрація*

Укладено:
*Відділом з питань переговорів
Організації Визволення Палестини
2007*

ВСТУП

Попри історичний компроміс, на який пішла Організація Визволення Палестини (ОВП) у 1988 році, коли погодилася визнати суверенітет Ізраїлю над 78% історичних територій Палестини, 19 років потому палестинці все ще прагнуть до незалежності власної держави, яка наразі займає лише 22% їх історичної батьківщини. Кампанія Ізраїлю з будівництва поселень, що триває, а також інші односторонні заходи з їх консолідації на Окупованих Територіях Палестини (ОТП), ефективно запобігають можливості заснування життєздатної Палестинської держави, а отже і запровадженню принципів співіснування двох держав.

Чотири наведені мапи ілюструють ізраїльську політику загарбання територій впродовж останніх 60-ти років.

Мапа №1:

Період до 1948 року (100% історичних територій Палестини)

Станом на 1922 рік, Палестинський мандат під управлінням Великобританії (Британський мандат в Палестині) охоплював сучасні визнані території Держави Ізраїль і Окуповані Території Палестини на Західному березі ріки Йордан та в Секторі Газа. У відповідності до консенсусу, досягнутого в 1922 році, населення Палестини налічувало 89% арабів (мусульман і християн) та 11% євреїв. Демографічна структура Палестини зазнала суттєвих змін в період Британського мандату в результаті сіоністської колонізації та першопочатково ліберальної політики Британського Уряду щодо єврейської імміграції. До 1946 року населення Палестини складало 1,845,500 осіб, серед яких 66% мусульман і християн серед палестинців та 34% євреїв, переважна кількість яких народилася закордоном. Однак, до створення Ізраїлю в 1948 році палестинське населення на зазначених територіях переважало.

Мапа №2:

План поділу станом на 1947 рік (44% історичних територій Палестини)

У 1947 році, попри волю більшості мешканців Палестини, Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй (ГА ООН) рекомендувала поділ Палестини на окремі арабську та єврейську держави зі збереженням автономного статусу (*corpus separatum*) з міжнародним управлінням над Єрусалимом та його околицями. Після певних початкових сумнівів, Сіоністський Рух виявив свою готовність прийняти План поділу. Ліга Арабських Держав відхилила ідею поділу, аргументуючи, що ООН не має права виділити 55% території Палестини євреям, більшість з яких нещодавно іммігрували, складають лише третину населення і володіють менш як 7% земель, на підставі резолюцією Генеральної Асамблеї, що не має обов'язкової юридичної сили.

Проте 14 травня 1948 року Британський мандат формально завершився, і, за кілька місяців військових кампаній, що проводилися сіоністськими воєнізованими формуваннями з метою розширення сфери контролю, зокрема над територіями, виділеними під Арабську державу, було проголошено заснування Держави Ізраїль. Наступного дня армії шести арабських держав вдалися до спроби блокувати подальшу ізраїльську експансію і здійснили військове втручання. Ізраїль, у свою чергу, скористався переважною військовою силою задля розширення своїх кордонів далеко за межі територій, виділених ООН для Держави Ізраїль, в процесі піддаючи вигнанню або примушуючи до втечі понад 400 тисяч палестинців. Більш

Неофіційний переклад

як 400 палестинських селищ були зруйновані та спустошені у спробі стерти будь-які ознаки присутності палестинських арабів.

До кінця війни Ізраїль встановив остаточний контроль над 78% історичних територій Палестини. З решти 22% земель Західний берег ріки Йордан відійшов під управління Йорданії, а Сектор Газа - під управління Єгипту.

Мапа №3:

Кордон до-окупаційного періоду станом на 1967 рік (22% історичних територій Палестини)

У червні 1967 року Ізраїль вторгся до Єгипту, Йорданії та Сирії, паралельно здійснюючи окупацію територій Палестини, а саме Західного берегу ріки Йордан (включно зі Східним Єрусалимом) та Сектору Газа, а також Синайського півострову (Єгипет) та Голанських висот (Сирія). Попри твердження Ізраїлю, що війна мала суто «оборонний» характер і не мала на меті окупацію територій, всього лише за 2 тижні після війни, Ізраїль в односторонньому порядку розширив кордони Єрусалиму і анексував весь Східний Єрусалим та декілька сусідніх селищ на Західному березі. Крім того, протягом кількох місяців було закладене поселення Кфар-Еціон - перше ізраїльське поселення на Окупованій Території Палестини,

Неофіційний переклад

що створило передумови для побудови ізраїльських поселень, процесу, який невпинно тривав понад 40 років. Такими діями Ізраїль мав намір стерти Зелену лінію - міжнародно визнаний демаркаційний кордон між Ізраїлем та Окупованою Територією Палестини. Ізраїльтяни та власники закордонних паспортів вільно перетинали Зелену лінію, шосейні мережі поєднувалися між собою, електромережі пересікалися, і в результаті ізраїльський шекель став основною валютою, що використовувалася обабіч Зеленої лінії. На сьогоднішній день, кількість поселенців наближається до пів мільйону, з яких орієнтовно 184 тисячі проживають лише в окупованому Східному Єрусалимі.

1988 року Організація Визволення Палестини пішла на історичний компроміс, визнавши суверенітет Ізраїлю над 78% історичних територій Палестини, плекаючи надію створити незалежну Палестинську державу на решті 22% земель, що лишалися під окупацією з 1967 року. У 1993 році ОВП прийняла рішення досягати незалежності Палестини шляхом проведення перемовин, таким чином між ОВП та Ізраїлем було підписано низку угод у період з 1993 по 1999 роки, які разом іменуються Угоди в Осло. Угоди в Осло ґрунтувалися на ідеї, що сторони поступово розвиватимуть відносини довіри та співробітництва впродовж визначеного перехідного періоду, що дозволить їм вирішити більш значні та складні питання «постійного статусу» на пізнішому етапі.

Процес Осло відбувався у відповідності до наступних керівних принципів:

- 1) перехідний період триватиме обмежений період часу;
- 2) не здійснюватимуться жодні заходи, які могли б зашкодити результату переговорів про «постійний статус»;
- 3) остаточне рішення узгоджуватиметься з Резолюціями ООН №242 та №338, якими підтверджується, що територія не може бути здобута шляхом застосування військової сили, а також встановлюється формула «земля в обмін на мир» як основоположний принцип для всіх арабо-ізраїльських переговорів.

Мапа №4:

2007 рік. Унілатералізм Ізраїлю (Поселення та Стіна) (12% історичних територій Палестини)

У червні 2002 року Ізраїль приступив до будівництва Стіни в межах Окупованих Територій Палестини. Стіна на деяких ділянках складається з бетонних плит, які сягають 8-9 метрів у висоту, а на інших ділянках - з траншей, колючого дроту, електрифікованої огорожі, детекторів руху, снайперських веж та військових доріг, і є невід'ємним елементом кампанії Ізраїлю щодо зведення поселень. Приблизно 80% Стіни розташовані на території окупованого Ізраїлем Західного берега ріки Йордан, як свідчення спроб фактичної анексії великих ділянок території Палестини, водних та інших природних ресурсів. В результаті, Стіна створює суворі обмеження для свободи пересування палестинців, перешкоджає їх доступу до шкіл, медичних закладів, місць працевлаштування, а також позбавляє тисячі з них засобів до існування.

Загалом під Стіну та інші елементи інфраструктури поселень Ізраїлем фактично було анексовано щонайменше 45,5% Західного берега, де майже 89% населення складають ізраїльські поселенці. Лише площа Стіни ефективно захопила 9% окупованого Ізраїлем Західного берега. Додаткові блоки поселень на схід від Стіни також займають 8% Західного берега, у той час, як 28,5% Західного берега зайняті комплексами ізраїльських блокад та

Неофіційний переклад

пунктами контролю поселень у Долині ріки Йордан, на які Ізраїль неодноразово націлював свої амбіції.

9 липня 2004 року Міжнародний Суд ООН постановив, що зведення Стіни суперечить міжнародному праву, і Ізраїль зобов'язаний припинити будівельні роботи щодо неї, демонтувати вже збудовані ділянки, а також забезпечити репарації для палестинців за збитки, завдані будівництвом. У своїй постанові Міжнародний Суд ООН також вказав: «Суд не впевнений, що зведення стіни вздовж обраного маршруту було єдиним засобом захисту інтересів Ізраїлю проти небезпеки, на яку він посилався як на обґрунтування її будівництва». Таким чином, Міжнародний Суд ООН визнав факт, що маршрут Стіни був визначений радше прагненням Ізраїлю укріпити свої поселення, аніж якими б то не було «безпековими» потребами.

Стіна - це останній прояв довгострокової політики Ізраїлю зі створення «фактів на місцях», аби в односторонньому порядку нав'язати своє власне бачення про «остаточний статус» як палестинцям, так і Міжнародному Співтовариству. Вона створена, щоб служити політичній меті, а саме приєднати території, на яких розташовані блоки ізраїльських поселень, до території Ізраїлю, а також визначити постійні кордони єврейської держави таким чином, аби безповоротно підірвати можливість створення суміжної життєздатної Палестинської держави у кордонах, визначених станом на 1967 рік, та зі столицею в Східному Єрусалимі.

Кампанія Ізраїлю щодо постійного розширення меж поселень становить найбільшу загрозу для можливості віднайдення дієвого принципу співіснування двох держав, а отже - для справедливого й довготривалого миру між ізраїльтянами та палестинцями. Тоді як Палестина вже пішла на історичний компроміс, погодившись на створення держави лише на 22% територій історичної Палестини, зведення Стіни та інші аспекти кампанії Ізраїлю щодо побудови поселень залишили б за палестинцями, які проживають на ОТП, лише 12% історичної Палестини.

СТІНА ТА ПОСЕЛЕННЯ

Починаючи з 1967 року, Ізраїль проводив колонізацію Окупованих Територій Палестини (ОТП) шляхом систематичного переправлення груп єврейського цивільного населення на Західний берег ріки Йордан та до Сектору Газа, тим самим порушуючи положення міжнародного права.

Кампанія Ізраїлю щодо створення поселень мала на меті та справила ефект штучної зміни статусу ОТП як з фізичної, так і з демографічної точок зору, аби остаточно не допустити їх повернення палестинцям. Саме тому проєкт Ізраїлю зі створення поселень становить найбільшу загрозу створенню незалежної, життєздатної суміжної Палестинської держави, а отже і для встановлення справедливого й довготривалого миру між ізраїльтянами та палестинцями.

Елементи кампанії Ізраїлю щодо створення поселень

Поселення:

Станом на сьогодні, понад 460 тисяч ізраїльських поселенців, включно з більш як 184 тисячами в окупованому Східному Єрусалимі, проживають у 150 поселеннях (без врахування форпостів) на Західному березі. Усі поселення збудовані на протизаконно конфіскованих територіях Палестини, в користуванні якими та природними ресурсами, розташованими на яких, палестинцям відмовлено, так само, як і в реалізації прав на них. У відповідності до даних ізраїльської організації «Бецелем», наразі під контролем ізраїльських поселень перебуває понад 40% Західного берега.

Лише впродовж Мирного процесу Осло кількість населення в поселеннях зростає від приблизно 270 тисяч в 1993 році до близько 360 тисяч в 1999 році. Ізраїльтян заманюють до поселень, вдаючись до різноманітних державних стимулюючих заходів, таких як житлові субсидії, зниження податку на прибуток, непропорційні бюджетні асигнування та субсидії на ведення бізнесу.

Стіна:

Влітку 2002 року, Ізраїль розпочав зведення Стіни (701 км) на ОТП, що вдвічі перевищує довжину кордону станом на 1967 рік (320 км). Попри позиціонування Ізраїлем Стіни в якості безпекового заходу, вона є складовим елементом інфраструктури поселень Ізраїлю. Стіну було прокладено навколо існуючих поселень та зон планованої експансії з метою об'єднання основних «блоків» поселень та приєднання переважної більшості населення в поселеннях (близько 89%) до Ізраїлю. Таким чином, Стіна створює бар'єр між палестинцями та їх землею, засобами для існування і життєво необхідними соціальними послугами. У випадку завершення її зведення, Стіна ефективно захопить 9% Західного берега, що в сукупності з зонами під контролем поселень на схід від Стіни та в Долині ріки Йордан створить обставини, за яких у розпорядженні палестинців залишиться лише 54,5% Західного берега.

Поселенець/ об'їзні дороги:

Значні інвестиції Ізраїлю в будівництво доріг та інші елементи інфраструктури також є вигідним фактором для ізраїльських поселень. Об'їзні дороги поселенців об'єднують поселення між собою та приєднують їх до територій Ізраїлю. Враховуючи, що користування

Неофіційний переклад

ними з боку палестинців загалом обмежене або ж заборонене, такі дороги створюють мережу фізичних бар'єрів, які перетинають всю територію Західного берегу, таким чином ізолюючи палестинські спільноти і запобігаючи їх розширенню, обмежуючи доступ до сільськогосподарських угідь та природних ресурсів, а також руйнуючи територіальну цілісність Палестини. Насправді, згідно з даними ізраїльської організації «Бецелем», наразі палестинцям обмежений або заборонений доступ до 41 дороги, загальна довжина яких становить приблизно 732 км, на Західному березі, включно з 17 дорогами (124 км), доступ до яких палестинцям цілковито заборонений.

У вересні 2004 року Ізраїль приступив до впровадження нового плану, що мав на меті створити дві окремі мережі доріг, одна з яких призначена для палестинців, а інша - для ізраїльських поселенців. План Ізраїлю під назвою «Дороги та Тунелі» передбачає три напрямки:

- 1) консолідувати ізраїльські поселення на всій території Західного берега;
- 2) фрагментувати палестинські населені пункти в межах ізольованих анклавів та кантонів;
- 3) перманентно підміняти заклики до територіальної цілісності Палестини на концепцію «транспортної суміжності» (транспортної єдності).

Обмеження пересування:

У той час, як обмеження свободи пересування палестинців було основною опорою ізраїльської окупації починаючи з 1967 року, із запуском мирного процесу на початку 1990-х Ізраїль почав офіційно оформлювати такі обмеження. Починаючи з 1993 року, вздовж кордону між самопроголошеним муніципалітетом Ізраїлю в Єрусалимі та рештою територій Західного берега, визначеного станом на 1967 рік, були встановлені військові контрольно-пропускні пости Ізраїлю, для в'їзду ж на територію Святого Міста палестинці, які не є жителями Єрусалиму, були зобов'язані пред'являти перепустки. Після спалаху Другої інтифади у 2000 році, ізраїльські військові значним чином посилили обмеження на доступ та пересування палестинців. У відповідності до даних Управління ООН з координації гуманітарних питань, наразі між містами та селищами Західного берегу нараховується близько 539 ізраїльських контрольно-пропускних пунктів та блокпостів.

Встановлення обмежень в пересуванні дозволяє Ізраїлю обмежити доступ палестинців до конфіскованих територій Палестини та заборонити чи обмежити для них користування об'їзними дорогами.

Таким чином, обмеження в пересуванні стали основною та безпосередньою причиною різкого падіння економіки Палестини, а також хронічного підвищення рівня безробіття й бідності. У звіті Світового банку, опублікованому в травні 2007 року, зазначається, що відновлення економіки та стале зростання на території Західного берегу вимагатиме *«докорінної переоцінки блокувальних практик, відновлення презумпції пересування, перегляду контролю Ізраїлю над реєстром населення й інших заходів диктатури щодо проживання палестинців на Західному березі та у Секторі Газа»*.

Кампанія Ізраїлю щодо створення поселень з точки зору міжнародного права

- У п. 6 ст. 49 IV Женевської Конвенції «Про захист цивільного населення під час війни», ратифікованої Ізраїлем у 1951 році зазначено: *«Окупаційна держава не повинна здійснювати переміщення або депортації частини свого громадянського населення на територію, яку вона окупує»*.

Неофіційний переклад

- У Консультативному Висновку Міжнародного Суду ООН від 9 липня 2004 року вказано, що Стіна, так само, як і поселення, порушують міжнародне право. Він закликав Ізраїль зупинити їх зведення, демонтувати вже збудовані ділянки, а також забезпечити репарації для палестинців за збитки, завдані їм таким зведенням.
- Пп. viii п. b ст. 8 Римського статуту Міжнародного Кримінального Суду від 1998 року визначає, що *«переміщення, прямо або опосередковано, окупуючою державою частини її власного цивільного населення на окуповану нею територію»* є військовим злочином, підсудним Міжнародному Кримінальному Суду.
- Резолюція Ради Безпеки ООН №465 від 1980 року: *«Усі заходи, що здійснюються Ізраїлем щодо зміни фізичного характеру, демографічного складу, організаційної структури або статусу палестинських й інших арабських територій, окупованих з 1967 року, включно з Єрусалимом, або їх будь-якої частини, не мають законної сили; політика і практика Ізраїлю з розселення свого населення та нових іммігрантів на цих територіях є грубим порушенням Женевської конвенції «Про захист цивільного населення під час війни», а також являє собою серйозну перепону на шляху досягнення всеосяжного, справедливого й міцного миру на Близькому Сході».* Резолюція містить заклик до Ізраїлю демонтувати існуючі поселення.

ЄРУСАЛИМ

Впродовж століть Єрусалим являв собою політичне, економічне, культурне та духовне серце Палестинської нації. Близько 35% економіки Палестини залежить від метрополії у Східному Єрусалимі, що простягається від Віфлеєму до Рамалли. Без Східного Єрусалиму, включно зі Старим Містом, неможливо створити економічно та політично життєздатну Палестинську державу, а без життєздатної Палестинської держави унеможлиблюється і досягнення міцного миру.

У відповідності до норм міжнародного права, набуття територій силою є неприйнятним. Попри положення Резолюції Ради Безпеки ООН №242 від 1967 року, яка містила заклик, адресований Ізраїлю, відступити з територій, окупованих під час війни 1967 року, Ізраїль продовжує окупацію та колонізацію Західного берега, включно зі Східним Єрусалимом. Щойно Ізраїль перейшов до протиправних дій, Рада Безпеки видала низку додаткових резолюцій, у яких всі дії, вчинені Ізраїлем *«зادля зміни правового статусу Єрусалиму»* розглядаються як недопустимі, а також являють собою *«серйозну перепону на шляху досягнення всеосяжного, справедливого й міцного миру на Близькому Сході».*

З моменту окупації Східного Єрусалиму в 1967 році, Ізраїль систематично здійснював політику, направлену на забезпечення його виняткового контролю над містом за рахунок корінного християнського та мусульманського населення Палестини:

- Лише за лічені тижні після окупації Східного Єрусалиму в 1967 році, Ізраїль в односторонньому порядку розширив муніципальні кордони Єрусалиму, включаючи до них неосвоєні території Палестини і водночас виключаючи палестинські населені пункти. Впродовж 1970-х Ізраїль незаконним чином конфіскував зазначені неосвоєні території з метою будівництва на них власних поселень, всупереч положенням міжнародного права.
- По мірі розширення кордонів, Ізраїль почав застосовувати власне законодавство, адміністративну систему та юрисдикцію на розширених територіях муніципального Єрусалиму (площа вказаних територій на той час сягала 1,3% Західного берега) з очевидною метою де-факто анексувати Східний Єрусалим та частину Західного берега. Така анексія порушувала заборону, відповідно до якої територія не може бути

здобута шляхом застосування сили, і була проголошена Радою Безпеки ООН актом, що «не має жодної юридичної сили».

- Міжнародне співтовариство, включно з ООН, США та Європейським Союзом, не визнають претензій Ізраїлю на суверенітет над всією територією міста Єрусалима.
- Ізраїль вдався до спроб приєднати до свого складу окуповані території Східного Єрусалиму шляхом незаконного будівництва поселень всередині та вздовж кордонів, розширених Ізраїлем в односторонньому порядку. Станом на сьогодні такі поселення утворюють кільце навколо окупованого міста, відмежовуючи його від решти Західного берега. Наразі понад 184 тисячі з близько 460 тисяч поселенців на Окупованих Територіях Палестини проживають в окупованому Східному Єрусалимі.
- Починаючи з 1973 р., у намаганнях підтримати сприятливий «демографічний баланс», Ізраїль заборонив тисячам палестинців проживати в місті, де вони народилися, анулювавши їх права на проживання. За даними Міністерства внутрішніх справ Ізраїлю, у 2006 році Ізраїль скасував дозволи на постійне проживання 1,363 палестинським єрусалимцям. Загалом, з 1967 року було скасовано майже 8000 дозволів для голів домогосподарств.
- Ізраїль прийняв низку дискримінаційних політик зонування, спрямованих на ускладнення проведення палестинцями забудов на землях, що лишилися в їх розпорядженні, або розширення існуючої інфраструктури. В результаті, у Східному Єрусалимі спостерігається сильна перенаселеність - проблема, яка погіршуватиметься по мірі збільшення кількості населення. З 1967 року по сьогоднішній день населення Палестини у визначеному Ізраїлем муніципальному Єрусалимі зросло з 68 600 до 255 тисяч, збільшившись на 272%. Палестинці часто змушені будувати без дозволів на будівництво, отримати які надзвичайно складно і дорого, аби Ізраїль згодом зруйнував їхні будинки. З 1967 року ізраїльські окупаційні війська зруйнували понад 2000 палестинських будинків у Східному Єрусалимі.
- Населення Палестини у Старому Місті та його околицях становить близько 70 тисяч осіб, тоді як ізраїльське єврейське населення в тому ж районі становить близько 3000 осіб - співвідношення близько 23:1. Для того, щоб компенсувати цей відчутний демографічний дисбаланс і виправдати претензії Ізраїлю на суверенітет над цією територією, будуються ізраїльські поселення і проводяться розкопки в густонаселених районах Палестини та навколо них.
- Ізраїльські поселення утворюють дугу навколо Старого Міста, простягаючись від Ваді-Ар-Рабаба на захід від Старого Міста до Оливкової гори (Єлеонської гори) і до району Шейх Джарра. Як і інші поселення на Західному березі, ті, що розташовані навколо Старого Міста, слугують для зміцнення контролю Ізраїлю над містом та порушення територіальної цілісності Палестини.
- З березня 1993 року Ізраїль заборонив палестинцям, які не є мешканцями Єрусалиму, в'їжджати до міста без виданих Ізраїлем дозволів, які видаються зрідка. Таким чином, понад 3 мільйонам палестинців заборонено відвідування їх святинь в Єрусалимі, роботу чи навчання у Східному Єрусалимі, а також їм відмовлено у доступі до значного спектру медичних послуг, що надаються лише у лікарнях Східного Єрусалиму.
- Маршрут Стіни у Східному Єрусалимі та навколо нього утворює так званий «Єрусалимський конверт», що розділяє палестинців між собою, розбиває Західний берег на два кантони і повністю ізолює Східний Єрусалим від решти Західного берега. Він також охоплює останній доступний простір, необхідний для задоволення потреб розвитку Палестини, сприяючи при цьому будівництву та експансії поселень, зокрема поселення Зона Е-1, розрахованого на надання прихистку близько 15 тисячам нових ізраїльських поселенців, та реалізації планів ізраїльського муніципалітету Єрусалиму щодо будівництва трьох нових єврейських поселень у Східному Єрусалимі для розміщення близько 100 тисяч поселенців, новоприбулих з Ізраїлю.

ПАЛЕСТИНСЬКІ В'ЯЗНІ

Жодне питання не висвітлює 40-річного заперечення Ізраїлем свободи Палестини в умовах військової окупації яскравіше за проблему політичних в'язнів. Відносно палестинців було зафіксовано один з найвищих рівнів позбавлення волі в світі. Починаючи з 1967 року, Ізраїлем було затримано та ув'язнено понад 700 тисяч палестинців в якості частини політики придушення опору, направленої проти його окупації та залякування цивільного населення. З 3,9 мільйонів палестинців, які проживають на Західному березі ріки Йордан та в Секторі Газа, практично не лишилося тих, хто не постраждав від політики Ізраїлю з ув'язнення палестинців, побувавши в полоні особисто або ж маючи серед ув'язнених родичів, друзів чи колег.

Широке застосування до палестинців практики тюремного ув'язнення, а також нелюдське поводження з полоненими під час їх перебування за ґратами, поставило питання звільнення всіх палестинських в'язнів на перше місце в національному порядку денному.

Ключові тези:

- Більшість в'язнів-палестинців - це політичні в'язні, яким інкримінують правопорушення за ізраїльськими військовими наказами, де використовується широке визначення поняття «безпека», таким чином, аби під заборону потрапляло, серед іншого, вираження політичних поглядів. В результаті, палестинців можна заарештувати і ув'язнити практично за будь-яку форму громадської діяльності, незалежно від того, чи становлять вони реальну загрозу безпеці Ізраїлю.
- В ізраїльських в'язницях та таборах для інтернованих осіб налічується понад 10400 в'язнів-палестинців в Ізраїлі, серед яких 118 жінок, близько 376 дітей та приблизно 950 «адміністративних арештантів», яких утримують без висування звинувачень, судового процесу та інформування про підстави їх затримання.
- Палестинські політичні в'язні постають перед судом в ізраїльських військових трибуналах, до складу яких входять судді, прокурори та перекладачі, призначені ізраїльським військовим командуванням - тією ж особою, яка вповноважена вносити зміни до військових наказів Ізраїлю. Деякі з суддів, призначених військовим командуванням, не мають юридичної підготовки. В результаті, такі трибунали не задовольняють стандарти у відповідності до вимог ст. 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, який закликає до *«справедливого і публічного розгляду справи компетентним, незалежним і безстороннім судом, створеним на підставі закону»*.
- Адвокатам відмовляють у засобах, необхідних для побудови належної лінії захисту. За даними правозахисних асоціацій, в середньому проходить близько 30–45 днів, перш ніж адвокату вдається зустрітися з його клієнтом, що зумовлено низкою бюрократичних перешкод, встановлених ізраїльськими органами влади.
- У багатьох випадках більшість доказів ґрунтуються на конфіденційних звітах ізраїльської розвідки, до яких адвокати не мають доступу і які не можуть бути адекватним чином перевірені.
- Палестинці можуть утримуватися в ізраїльських в'язницях протягом 90 днів без висування обвинувачень. Цей період може бути продовжений ізраїльськими органами влади на наступні 90 днів.
- Вирок, винесений військовим трибуналом, не може бути оскаржений до судів поза системою військових судів; таким чином, палестинцям відмовлено в праві, гарантованому Міжнародним пактом про громадянські і політичні права у відповідності до якого *«кожен, кого засуджено за будь-який злочин, має право на*

Неофіційний переклад

те, щоб його засудження і вирок були переглянуті вищестоящою судовою інстанцією згідно з законом».

- Затримані палестинці часто піддаються тортурам або жорстоку ставленню, що принижує гідність, під час допиту чи при затриманні. Застосування тортур та відсутність оперативного доступу адвоката до клієнта ставить під сумнів правдоподібність зізнань, отриманих в ході допиту.
- Майже всі затримані діти повідомляли про певні форми тортур або жорстокого поводження, застосованого до них.
- Затримані палестинські жінки щодня піддаються жорстокому поводженню і часто утримуються в камерах та відділеннях із ізраїльськими кримінальними в'язнями. Регулярні особисті обшуки проводяться в'язничною вартою в грубій формі; часто трапляються факти сексуального домагання; за ними не визнається право обирати представника за їх колективними вимогами, як це практикується в інших в'язницях; камери одиночного ув'язнення часто використовуються як форма покарання; жінки постійно страждають від нападів, побиття та розпилювання сльозогінного газу в їх камерах. Серед них є матері, які народили у в'язничних камерах.
- В'язниці та центри утримання під вартою майже не захищають бранців від суворих погодних умов. Вони мізерно оснащені, не мають належного обслуговування та переповнені. У багатьох випадках ув'язнені хворіють внаслідок поганих гігієнічних умов.
- Палестинські в'язні переводяться до закладів, розташованих в Ізраїлі, незважаючи на зобов'язання, передбачене міжнародним правом, відповідно до якого вони мають утримуватися на Окупованій Території Палестини.
- Оскільки в'язнів утримують в Ізраїлі, а багатьом палестинцям відмовляється у в'їзді на територію Ізраїлю, більшості в'язнів фактично відмовлено у побаченнях із сім'єю.

ПАЛЕСТИНСЬКІ БІЖЕНЦІ

У період з 1947 по 1949 роки понад 726 тисяч палестинських християн та мусульман (що складає 82% арабського населення територій, які згодом стали територіями Ізраїлю) перетворилися на біженців у ході боїв до і після проголошення Держави Ізраїль. Як і всі біженці, вони лишили свої помешкання в страху за власну безпеку у зв'язку з військовим конфліктом. Багато з них втекли через безпосередні озброєні напади на їхні міста та села, інші були примусово вислані єврейськими ополченцями, а деякі пішли через страх нападу.

Під час війни 1967 року понад 200 тисяч палестинців покинули свої оселі на Західному березі та в Секторі Газа (WBGs). Після війни переміщення палестинців з Окупованої Території Палестини (oPt) продовжилося. До сьогодні, Ізраїль не дозволив повернутися додому, на територію сучасного Ізраїлю та Окуповану Територію Палестини, ані біженцям 1948 року, ані переміщеним особам 1967 року.

Палестинці, які були вислані або втекли від насильства приблизно в 1948 році, були фактично денационалізовані парламентом Ізраїлю в 1952 році. Їх власність було вилучено та в кінцевому підсумку передано Державі Ізраїль для майже виключної вигоди єврейського народу. Після війни 1948 року понад 400 палестинських сіл були знелюднені та зруйновані. Ізраїль забудував деякі території сіл, однак, за певними оцінками, 90% територій колишніх палестинських сіл залишаються відкритими або вільними. Переважна більшість будинків палестинських біженців, розташованих у міських центрах, залишились непорушними в 1948 році і були окуповані ізраїльтянами.

Неофіційний переклад

На сьогоднішній день налічується **6,8 мільйона палестинських біженців**, більшість з яких мешкають у межах 100 кілометрів (приблизно 62 милі) від кордонів Ізраїлю. Приблизно 1,3 мільйона палестинських біженців проживають у майже 60 таборах біженців, що перебувають під управлінням ООН, на Окупованій Території Палестини, в Йорданії, Сирії та Лівані. Щонайменше 50% усіх палестинських біженців не мають громадянства.

Відповідно до міжнародного права, цивільні особи, які рятуються від війни, мають право повернутися до своїх домівок. Право палестинських біженців на повернення до їх дому було підтверджено Резолюцією Генеральної Асамблеї ООН №194:

«...[палестинським] біженцям, які бажать повернутися до своїх домівок і жити в мирі зі своїми сусідами, слід дозволити це зробити в найкоротші можливі строки, а також їм належить виплатити компенсацію за майно, яке відповідно до принципів міжнародного права або на основі права справедливості, має бути компенсоване відповідальними урядами або органами влади».

Резолюція №194 підтверджується Генеральною Асамблеєю ООН щороку з моменту її прийняття.

Позиція Палестини відповідає Арабській мирній ініціативі, оновленій на саміті Ліги Арабських Держав (Ер-Ріяд, березень 2007 р.), яка вимагає **«досягнення справедливого вирішення проблеми палестинських біженців, яке має бути узгоджене відповідно до Резолюція №194 Генеральної Асамблеї ООН»**. Ключовим для вирішення питання біженців є констатація Ізраїлем своєї відповідальності за створення проблеми біженців та визнання прав біженців.